

VICENTE MUÑOZ PUELLES

EL PILOT I L'ARCA

2001

ELS PLECS DEL MAGNÀNIM

Col·lecció dirigida per Ricardo Bellveser

32

Traduït del castellà per
Emili Casanova

© Vicente Muñoz Puelles, 2001

© Institució Alfons el Magnànim
Diputació de València, 2001
Quevedo, 10
46001 València

alfons.magnanim@diputacion.m400.gva.es
www.alfonselmagnanim.com

Dibuix de V. Muñoz Puelles per a la coberta
i lletra capitular de Juan Ramos

Depòsit Legal: V. 4096-2001
Artegraf, València

En el cor de la Gran Armènia es troba una muntanya vasta i altíssima, sobre la qual diuen que va parar-se l'arca de Noé. Per eixa raó s'anomena la Muntanya de l'Arca. Tan ampla és la seua base que deu jornades no serien prou per a pegar-li la volta. Ningú no pot escalar el cim perquè està ple de gel, i mai no es fon completament. En cert lloc, prop del cim, hi ha una cosa gran i negra que s'albira des de lluny, però que desapareix quan u s'hi acosta. Això, diuen els armenis, és l'arca de Noé.

MARCO POLO. *Llibre de les meravelles.*

I

Vejam si hui tornes a trobar l'arca! –es burlaren de Vladímir els seus companys de l'aeròdrom de Jerevan, la polsosa capital d'Armènia.

Era un d'eixos dies de primavera que anuncien la proximitat de l'estiu. El cel es corbava sobre la terra tèbia llevat del costat de les muntanyes, on un ramat de núvols pareixia pasturar en el cim. Bufaba un ventijol incitant, promissori. L'olor de l'herba esblanqueïda o blancussa que creixia vora la pista es barrejava amb els efluvis o sentor d'oli procedents de l'hangar.

Sense girar-se cap als seus companys, el pilot va seguir caminant amb el seu peculiar anar bascu-

lant, es va calar amb decisió el passamuntanyes, i es va acomodar en la carlinga de l'aparell, un dels biplans russos rudimentaris que en 1917 feien torn o es rellevaven per a vigilar l'abrupta frontera amb Turquia.

Podria afirmar-se que Vladímir i l'aviació havien crescut junts i sempre s'havien portat bé. Ja de xiquet, tan aïna queia un paper en les seues mans, s'entretenia dibuixant indistintament àngels de la guarda, gavines, màquines volants d'ales articulades que copiava dels llibres. Quan li preguntaven què volia ser de gran, responia sense vacil·lar:

–Pilot!

Aleshores vivia prop del recent estrenat aeròdrom de Sant Petesburg, ciutat que ara, des de l'inici de la guerra, s'anomenava Petrograd. Sempre que tenia ocasió, en tornar de l'escola, i sobretot quan feia bon temps, s'entretenia observant el treball dels mecànics.

Una vesprada estava dret a un costat de la pista, mirant absort un d'aquells avions iniciàtics que es disposava a fer una prova de vol, quan el pilot assenyalà el cel, on s'amania una lenta posta de sol, i el va cridar:

–T'agradaria fer un passeig per ahí dalt?

Sense dir res, Vladímir s'enfilà cap a ell i deixà que li cordara el cinturó de seguretat. L'hèlix començà a girar i el desplaçament bruscat de l'aire li va arrabassar la gorra, que va caure a terra pegant voltes cap enrere com una baldufa.

Mentre que l'avió s'enlairava, Vladímir va tindre una sensació d'estabilitat, de lleugeresa. Després per a sorprendre'l, el pilot va soltar per un instant el control de l'aparell. Des de l'aire,

Sant Petersburg pareixia una ciutat inèdita, de carrers amples i aquàtics i teulades repussades o embotits d'or i de foc. En sobrevolar l'hangar, Vladímir, ple d'orgull, saludà a les formiguetes modestes que s'afanyaven o escarrassaven en terra.

–Una altra volta? –li preguntà el pilot.

Per favor! –va assentir el xiquet, encara que notava en les orelles un fred intens.

L'aparell va fer un viratge que fou com una lliscada per un tobogan o esgolador i es preparà per a davallar. Aquell primer vol va durar un poc més d'un quart d'hora, però Vladímir mai no l'oblidaria.

Era una mica curt de cames, caminava amb malaptesa i ningú no l'havia vist córrer mai, però una vegada en l'aire i a bord d'aquells avions que bramaven i tremolaven com si anaren a desmuntar-se d'un moment a l'altre es sentia tranquil, competent, hàbil.

En dos ocasions se li havia parat el motor en ple vol. Els seus reflexos i les peculiaritats del terreny l'havien ajudat a eixir il·lés. Lluny d'intimidat-se, eixos accidents li havien servit per aconseguir un aura d'invulnerabilitat.

Va posar el motor en marxa, mentre que els mecànics subjectaven les ales, i va esperar abans d'accelerar. Quan les amollaren a un senyal seu, l'aparell s'alliberà com un cavall que haguera estat retingut durant massa temps. Per enèsima vegada va experimentar l'emoció embriagadora de dominar una màquina ardent i capritxosa, que després de les primeres entrebancades s'enfilava directament al cel.

Poc després ja no hi havia construccions a la vista. Va buscar tres arbres que vorejaven un camp i que li servien per a orientar-se, i va reconèixer una planura pedregosa on mesos abans, a l'intentar un aterratge d'emergència, una rabera de corders havia sortit d'improvís davall les rodes tot obligant-lo a remuntar.

En aquell punt, abans d'enfrontar-se al vast massís muntanyós, solia pensar en la infantesa: en son pare, un homenàs vestit sempre d'uniforme, que per a distraure'l feia ombres d'animals amb les mans, i que s'havia afonat amb el seu vaixell en la guerra contra els japonesos quan ell era un xiquet. I en sa mare, dona sentimental i devota, que havia mort en l'hospital, mentrimentres ell llegia els primers capítols del *Gènesi*. Estava contant-li la història de Noé quan en mig d'una frase se li va acudir alçar el cap. Ha mort, pensà. Es va incorporar i va recolzar en el pit de sa mare la mà oberta, com si vulguera abraçar-la o abastar-la.

Un riu llambrejava o relluïa sota el sol i fluïa sense presses cap al sudoest. Vladímir continuà ascendint. Ja estava en les immediacions del mont Ararat i del seu cim enlluernador. Hi havia començat el desgel. Prompte la neu es retiraria dels pics més baixos. Va evocar altres vols, mentre l'ombra de l'avió lliscava o s'esgolava sobre les roques.

La troballa datava de l'any anterior. De tornada a Jerevan, després d'inspeccionar el costat turc, s'havia fixat en allò que semblava un llac gelat, en la cara nord del mont Ararat justetet per davall del cim. A l'acostar-se va distingir el buc o carcassa submergida d'una embarcació gegantina. Tenia

màstils curts i gruixuts, i una alta i rècia sostrada o teginat en la part central.

Vladímir s'havia atansat tant como li ho permetien les circumstàncies i havia fet diverses passades, fascinat per la forma estranya de l'embarcació i per les seues dimensions. Prop de la proa, si es podia considerar com a proa aquella terminació plana com la façana d'una casa, hi havia una zona trencada o desmantellada, en la qual destacava el buc d'una porta ciclòpia, arrancada per les inclemències del temps o per muntanyencs impetuosos.

Amb la rotunditat de les revelacions havia recordat les paraules de la Bíblia: “Als dèssset dies del mes seté, l'arca reposà sobre les muntanyes d'Armènia”. Era possible que algú com ell, sense cap preparació o disposició especial, haguera descobert per casualitat les despulles de l'arca? Doncs clar! Quina altra cosa podia ser?

Va continuar fent passades fins que, temorós de quedar-se sense combustible, va acabar de contornejar el cim i va tornar a la base en estat de gran excitació.

Els seus companys l'escoltaren amb incredulitat, somrient i negant amb moviments de cap. De veres pretenia que una embarcació podia haver encallat en aquella altura? Encara que haguera pujat molt l'aigua durant el diluvi, era concebible que haguera arribat fins el cim del mont Ararat? I, suposant que així fóra, com havia pogut la fusta de l'arca conservar-se durant tant de temps sense descompondre's?

Tots coneixien la ubicació d'aquell llac glaçat o gelat, que en realitat era una glacera; però ningú

no havia vist l'arca. I tanmateix, havien fet cents de reconeixements, tants com ell i alguns potser més.

Inútilment, Vladímir va adduir que aquella part de la muntanya estava coberta de neu la major part de l'any, i que tal vegada la gegantesca embarcació només resultava visible durant el desgel. També ell coneixia el lloc, i mai no s'havia trobat abans res que li cridara l'atenció.

–Segur que només eren roques que treien el cap entre el gel –afirmà u.

–Efectes del mal d'altura –diagnosticà un altre–. A mi també m'ha ocorregut. U arriba a veure persones i animals que no existixen.

I un tercer, menys sutil, li va suggerir que no tornara a pilotar en estat d'embriaguesa.

Vladímir va apenedit-se d'haver-ho contat. Haguera preferit guardar el descobriment per a ell, i recrear-se amb ell a soles.

Des d'aleshores s'havia procurat una càmera i la portava en els seus vols, però curiosament no sempre albirava la glacera, a pesar que feia el mateix itinerari, i quan el trobava no hi havia cap rastre de l'arca, com si després de mostrar-se per darrera vegada s'haguera capbussat en algun avenc gelat.

Els companys redoblaren les seus befes:

–Ací va l'home de l'arca! –exclamaven.

O bé:

–Si veus eixe brivall de Noé, dóna-li records de la nostra part!

El temps continuava sent agradable, però Vladímir va advertir que a la seua esquerra s'estaven formant núvols grans. Després de sobrevolar

cims baixos i valls recòndites va arribar a una planissa, ja en el costat turc. Ramats, cases, llogarets envoltats de velles tàpies, un forn per a coure rajoles, jous de bous llaurant la terra cudolosa.

Encara que oficialment els dos països estaven en guerra, sobretot per l'alineament dels turcs amb els alemanys, els pobletans s'havien acostumat a la visita quotidiana dels biplans russos, i ni tan sols alçaven el cap en sentir el brunzit dels motors. Sabien que no els bombardejarien, i a més amb la seua indiferència manifestaven el seu desdeny tant per la guerra com pel progrés. Veent aquells llauradors tranquils i pacífics, Vladímir solia reflexionar sobre la inutilitat de la seua missió de vigilància.

Havia remuntat de nou i es disposava a vorejar la muntanya quan començà a plovisquejar. Un núvol li va eixir al pas. Va anar més enllà de les seues vores desflocades o desserrellades, els contornejà i va tornar a arrimar-se a la muntanya. S'alegrava d'haver esquivat el mull-mull o plugim, quan, prop de la cara nord, es va sentir un soroll fragorós. Era la glacera, que acusava el desgel i mostrava en les seues entranyes, com una ostra gegant, la perla negra i portentosa de l'arca.

Les condicions eren acceptables. Vladímir va traure la càmera i va començar a fotografiar amb mig cos fora de la finestra de la carlinga, tot procurant mantindre el control de l'aparell. Ara l'arca li pareixia més gran i més fosca i li suggeria menys una embarcació que un immens sarcòfag. Durant un moment, mentres feia les últimes fotografies va imaginar que la muntanya es fonia a gran velocitat i que per les vessants abruptes corrien rius imparables de lava blanca.

Es va allunyar més seré que la primera volta, convençut que, encara que l'arca continuara mostrant-se esquiva, duïa amb ell una prova irrefutable.

Una hora després va divisar la planura armenia. Tornaren a desfilar davall l'avió la tresa o trio d'arbres aïllats, les llores baixes, els carrers polsegosos de Jerevan amb les seues cases de fang de molts colors.

Tot aterrar en l'aeròdrom, els seus companys li donaren la notícia:

—El zar ha abdicat! El zar ha abdicat! Hi ha un govern provisional a Rússia!

Sense saber encara com podria afectar-lo, Vladímir es va sentir alleugerit. Era com si el món començara de nou o com si estiguera a punt de girar en una altra direcció.

II

—Camarada comandant, camarada comandant!

El comandant Malkov, cap de la guàrdia roja de l'Institut Smolny, seu del Consell de Comissaris del Poble, acabava d'abandonar el confortable interior del seu automòbil, requisat mesos abans a un banquer de Petrograd, quan va sentir el crit. Un jove amb jaqueta de cuir i l'estrela cosida en un passamuntanyes s'hi acostava fent unes camallades oscil·lants, que compassava amb els moviments dels múscles.

Malkov es va sentir enfurit. No podia aquell jove arrancar a córrer, en lloc de fer-li perdre més temps? Es dirigia a l'escala que conduïa al seu

despatx quan el jovençol, des d'una distància encara considerable, passà a contar-li les seues tribulacions:

–Camarada, jo sóc pilot, no porter. Quan el govern revolucionari m'ho va demanar, vaig portar el meu avió des de Jerevan. Vaig fer un vol d'exhibició sobre la Plaça Roja i un altre ací, a Petrograd, per damunt dels Camps dels Màrtirs. En acabant, vaig deixar de volar i se m'assignà este lloc. Passe el dia fent preguntes i anotant noms. No és un treball per a mi. Tinc una experiència de dos anys en missions de reconeixement i seria més útil en qualsevol lloc del front.

Es va detindre i prengué alé, mentres Malkov el mirava amb atenció. El jove emprava un to airat, impertinent inclús, però ell no era dels que, com Trotski, exigien disciplina i respecte al rang. Per altra banda, no calia retraure-li la seua actitud; pareixia sincer en el seu desig de servir a la causa. Però li molestava que aquell jove impetuós haguera invocat la seua condició de pilot. Com altres bolxevics, menys racionalistes del que suggeria el seu credo, Malkov desdenyava els aviadors i considerava les seues evolucions en les altures com un privilegi de classe.

–El teu nom, camarada.

–Vladímir Roskovitski, camarada comandant.

–Estàs en la torreta?

Vladímir assentí, i el to de Malkov es va endurir.

–És un bon lloc, un lloc d'extrema confiança del que depén la nostra seguretat, i tu no sembla que ho aprecies en allò que val.

–No és això, camarada comandant. Només que... Segur que jo puc servir a la revolució de millor manera.

Malkov negà amb el cap, sense deixar de mirar-lo.

–Cal adaptar-se a la revolució, no esperar que la revolució s'adapte a u. Abans jo era professor de matemàtiques en la universitat. Ara m'ompli d'orgull estar ací, al comandament de la guàrdia. Tens calefacció en el teu apartament, camarada Roskovitski?

–Visc ací mateix, en el celler o soterrani, camarada comandant.

–Ho veus? No pots queixar-te. Escolta, camarada, tal com estan les coses, com el carbó del Don i el petroli del Caucas està en mans dels contrarevolucionaris, l'aviació és un luxe. No disposem de combustible per als avions.

En acabant, sense esperar la reacció del seu interlocutor, arribà a l'escala i començà a pujar els graons de dos en dos.

–Què t'ha dit? –preguntà a Vladímir, de tornada en la garita, el seu company Piotr.

–Que no puc volar perquè no hi ha combustible.

–Doncs, en la caserna de policia bé que el bala-fien.

Era un rumor a crits. En el pati d'aquell edifici baix, gris, que estava juntament al Palau d'Hivern i que ja irradiava un aura sinistra quan manava el zar, hi havia afusellaments cada nit. I la policia política, la totpoderosa Txeca, accelerava els camions estacionats perquè passara desapercebuda l'espetgadissa o esclafiment de les metralladores.

—Però alguna cosa hauran fet —replicà Vladímir—. O no?

Piotr el va mirar amb incredulitat i es va pene- dir del seu comentari. El Smolny portava camí de convertir-se en un niu d'espies i murmuris, i de vegades la ingenuïtat de Vladímir se li antullava o semblava sospitosa. Amb freqüència l'havia sor- prés mirant unes fotos estranyes, en les quals només es veia una taca sobre la neu, que si de cas corresponia a les runes d'una fortalesa.

Per a Vladímir, acabat d'arribar de la frontera turca, la nova vida havia començat davall el signe de la confusió. A primeries havia voltat pels pas- sadissos de l'enorme edifici sense que ningú li fera cas. Les poques persones a qui va mostrar les fotos se'n van riure, l'acusaren de manipular-les o el prengueren per un d'eixos beneïts o bajans, llunàtics o vidents tan populars en l'antiga Rússia. En els corredors ombriencs i coberts de voltes es creuava amb obrers coberts de tarquim, amb sol- dats d'uniformes esquinçats, amb polítics de ros- tre demacrat que portaven portafolis gruixuts. A l'hora de dinar acudia al refectori instal·lat al sote- rrani, al costat de les sales que servien de dormi- toris, i compartia sopa de col i llesques de pa negre amb centenars de proletaris famolencs. De nit, la monumental façana s'inundava de llums, i al voltant de fogueres improvisades s'arropien grups de guàrdies rojos que preparaven un te calent i aigualit

Li preguntaren si sabia escriure i, com va con- testar afirmativament, el posaren en la garita. Al principi no es va queixar, encara que n'havia espe- rat molt més. Des del seu lloc veia passar Malkov,

Krilenko, Lunatxarski. Una nit gèlida de molt de vent, el mateix Lenin, un home baix, robust, amb el cap afonat en el coll de l'abric, s'acostà a la garita?

–Teniu fred, camarades?

–No, camarada Lenin –contestà Piotr amb un aplicat fervor–. Amb nosaltres no hi ha fred ni enemic que pugui. Si prenguérem el poder, no anem ara a lliurar-lo altra vegada al burgès.

Lenin va amollar una riallada i els va estendre la mà enguantada. En acabant se'n va anar a poc a poc cap a la portella, acompanyat dels seues guardaesquenes.

Però, quan la situació es va posar més difícil, es va fer evident que milions de russos encara desconfiaven de Lenin i del seu partit. El president del Soviet ja només entrava i eixia amb un enorme cotxe blindat de color gris, que travessava la portella pesadament. Els passes es van fer obligatoris. Dzerjinski, cap de la Txeca, es va encarregar d'interrogar en persona els sospitosos i ordenà que s'instal·laren metralladores ben engreixades en les finestres, per si alguna vegada arribava fins allà l'avantguarda de les tropes blanques o per si els fluxos o mareas humanes, que fins llavors fluïen amb lentitud pels carrers ombrívols, s'impacientaven i plantejaven alguna exigència insostenible.

En les guàrdies interminables, Vladímir evocava aquell univers lliure, sembrat d'esplendors, que s'estenia davant d'ell quan es tancava en la carlinga i el seu avió enfilava el cel. Només l'aconhortaven el record de la magnificència del mont Ararat i la contemplació de les fotos. Algunes n'havien eixit borroses, però d'altres mostraven amb nitide-

sa la coberta ampla, la sostrada, els màstils, la part trencada o desmantellada de la proa. De tant en tant les mirava a soles, fins que trencava el dia i una claredat lívida i lleu començava a poblar-ho tot i negava o inundava els carrers, les places mudes i l'ampli llit del Neva.

Un matí, el xofer de Trotski, que eixia a tota virolla del Smonly, va detindre el cotxe i li va entregar un sobre voluminós perquè li'l fera arribar a Lenin. Pensant que en cas de destret o dificultat podria invocar raons d'urgència, Vladímir va decidir botar-se el conducte reglamentari. Va demanar a Piotr que el substituïra i va pujar a la planta alta, on dos cepats letons l'escorcollaren a consciència però el deixaren entrar en una cambra petita, des d'on s'entreveïa, a través de la porta oberta, Lenin donant instruccions al seu ajudant. Es va omplir de valor i va creuar el llinard.

El despatx estava carregat de fum. Lenin tenia la cara botinflada, la jaqueta i el coll de la camisa sense passar i uns pantalons massa llargs. Tant ell com el seu ajudant fumaven cigarrets amb filtre de cartó. Era evident que duïen molt de temps sense dormir. Vladímir va pensar que el cap dels bolxevics se semblava vagament a eixos generals japonesos que havien combatut contra son pare, els retrats dels quals havia vist de xiquet en la premsa de l'època: Nogi, Oiama, Kamimura.

–Porte este sobre del camarada Trotski –anuncià, avançant amb lentitud entre el fum.

–Està bé, camarada, dóna-me'l –digué l'ajudant.

–Camarada president... Hi ha alguna cosa més.

Es posà la mà en l'interior de la jaqueta i va extraure les fotos.

–No veus que estem treballant? –protestà l'ajudant–. El president del Soviet de Comissaris del Poble no s'ocupa d'affers privats.

–No importa, no importa. Ens vindrà bé un xicotet descans –intervingué Lenin, prenent les fotos i aclofant-se en la cadira de cuir, sense deixar de fumar–. Com et diuen camarada?

–Vladímir Roskovitski, camarada president.

–Vladímir, com jo.

–Ho sé, camarada president.

Havia arribat el moment de parlar, va pensar. Amb la mirada posada en la taula atapeïda de papers, com si temera distraure's i perdre el fil, informà a Lenin de la troballa de la gegantina embarcació en les entranyes de la glacera. Va evocar les burles que havia suportat, els esforços que havia fet per tornar a trobar-ne les restes. Tanmateix, les fotos no havien tingut l'efecte esperat. Les persones que les havien vistes pretenien que eren un trucatge, que no havien estat preses en el mont Ararat, que només mostraven una maqueta rodejada de blocs de gel.

–Però no són cap truc –conclugué–. Responc d'això. Pel que fa a si els vestigis corresponen a l'arca... –Es va arronsar de muscles–. Camarada Lenin, la teua opinió és molt important per a mi. Creus o no creus que he trobat l'arca de Noé?

Amb aquell somriure que continuament li rondava pels llavis, Lenin havia estat escoltant-lo i comparant les fotos.

–Tranquil·litza't, camarada –l'aconsellà, al temps que s'alçava del seient i recolzava els dits polzes en

les cises del jupetí-. Si és l'arca, ara hi ha tasques més urgents, tasques de supervivència que reclamen totes les nostres energies, i no podem dedicar-nos a anar-hi en la seua busca. I, si no ho és, per a què seguir parlant-ne? No es tracta tant de saber si has trobat l'arca, com de preguntar-nos si a la nova Rússia convé que l'hages trobat... I sens dubte la resposta és que no.

-Per què no? -va inquirir Vladímir, amb veu desmaiada.

-Estem canviant la història -replicà Lenin-, i eixa arca, o millor dit eixes restes, siguen el que siguen, pertanyen al passat, a un passat remot... -Va consultar el rellotge, com si buscara un pretext per a canviar de tema-. Se'ns ha acabat el temps, camarada.

Decepcionat, confús, Vladímir repetí la lletania que havia recitat a Malkov:

-Camarada president, ja t'he dit que soc pilot, no porter. No servisc per a passar el dia en la garita. Seria molt més útil en el front.

Has d'adreçar-te al Comité de Guerra -intervingué l'ajudant, desitjós de perdre'l de vista.

-Ja ho he fet, camarada, però no em contesten.

-Considerarem la teua situació, camarada Roskovitski, i t'informarem.

Vladímir es disposava a arregar les fotos que es trobaven sobre la taula quan Lenin va posar sobre elles una mà xicoteta, de dits amples i curts.

-Són unes fotos interessants. M'agradaria estudiar-les.

Vladímir se sentia afalagat. A més a més, conservava els negatius i podia traure'n noves còpies.

–Accepta-les com un obsequi, camarada president.

Va pegar mitja volta, i es va retirar amb el seu anar trontollant.

–Parlaré amb els guàrdies. No sé com l’han deixat entrar –comentà l’ajudant–. Està completament guillat!

–Això mateix deien de mi –replicà Lenin, i passaren a parlar dels problemes que els plantejava l’Assemblea Constituent.

A partir d’eixe dia, entre decrets, informes i discussions, el cap bolxevic s’esplaiava examinant amb una lupa de rellotger les fotos de Vladímir. De vegades, després de mirar-les una llarga estona, distingia amb claredat l’embarcació colgada. I si aquell aviador ranquejant, es preguntava, haguera descobert realment l’arca de Noé? Però per a això Noé havia d’haver existit, hipòtesi que trobava arbitrària i que es negava fins i tot a considerar. I tanmateix...

Una vesprada, Trotski es trobava en el despatx de Lenin, en companyia de dos comissaris polítics. La situació era anguniosa, i fins i tot cabia la possibilitat que els alemanys prengueren Petrograd. Trotski defenia la possibilitat de traslladar el govern a Moscú. De sobte es va fixar en les fotos que ocupaven un cantó de la taula de Lenin.

–Què és això? Una muntanya? –preguntà.

Lenin es va sentir de colp i volta avergonyit, com si l’hagueren sorprés cometent una malifeta.

–Llegendes! –marmolà.

Va prendre les fotos de l’arca, les trencà amb irritació i les va tirar a terra. En acabant les espentà amb el peu davall de la taula, en un gest

que Trotski coneixia bé però que no aprovava. Què tindria Lenin contra les papereres?

Dies després, Vladímir va rebre l'orde d'incorporar-se a les forces que lluitaven contra l'Exèrcit Blanc de Kornilov, en la regió del Don.

—On estan els avions? —preguntà en arribar, però no n'hi havien.

Per a rescabalar-lo, el nomenaren cap d'esquadró.

III

Mig centenar de cosacs, disgustats amb el poder soviètic, recorrien l'estepa assolant els masos, violant, robant el ferratge i la farina. Els soldats de Vladímir, que portaven tres dies acaçant-los, albiraren a trenc d'alba les fogates pudentes, alimentades amb excrements de cavall.

Vladímir encapçalà l'atac pel flanc dret.

—Al trot! —va cridar, i assotà el seu poltre.

Era una trampa. Va esclafir una metralladora, sorgida d'un forat ocult, i van sonar crits o xiscles de dolor. Acostumat als mecanismes regulables dels avions, Vladímir considerava els cavalls com criatures misterioses, imprevisibles. Però la seua cavalcadura es va portar bé. Va seguir avançant inclús quan a ell li pegaren un tir i va caure a terra.

Tots els seus companys estaven morts, llevat de dos o tres que se n'havien fugit. Un cosac que es disposava a llevar-li les botes d'aviador va observar la minsa tremolor que sacsejava les seues cames. Hi arribaren altres. En descobrir que no era un soldat ras i que la bala només li havia travessat el muscle decidiren interrogar-lo.

Amb el cos vinclat i endoblegat sobre una cadira de muntar el traslladaren al caseriu més pròxim. Quan va recuperar el coneixement, un cosac l'havia pres pels braços i un altre per les cames, i l'introduïen en una construcció baixa, amb trespol de fusta i una mà de calç en l'exterior, com aquelles que havia contemplat des de l'aire en la plana turca.

Va insistir que no recordava la localització d'altres esquadrans. Li van trobar les fotografies ametrades de sang i els va parlar de l'arca, però van creure que es burlava d'ells i començaren a pegarli puntellons. Després el colpejaren amb la part esmussada d'una baioneta. Era una il·lusió, o de debò sentia un ronc com el d'un motor avariats? Va sentir que caïa en picat i va buscar alguna cosa on aferrar-se.

Vora el fúneral de la casa, un xiquet de l'estepa havia dibuixat amb carbó i traços rudimentaris una muntanya que mai no havia vist.

És l'Ararat, va pensar Vladímir. Imaginà que vorejava un núvol i que la glacera li mostrava com una ostra gegant, la perla negra i portentosa de l'arca.

L'edició del número 32 de
ELS PLECS DEL MAGNÀNIM,
El pilot i l'arca

de Vicente Muñoz Puellas,
s'ha estampat sobre paper Torreón,
tant l'interior com la sobrecoberta,
usant tipografia Didot en el text.

S'acabà d'imprimir
el dia 15 d'octubre
a València,
als tallers d'impremta
d'Artegraf

